

Information till kommunernas hemsidor gällande integration:

(Vi rekommenderar även att kommunerna någonstans på sin hemsida informerar och länkar till <https://www.alandliving.ax/> där inflyttade kan få allmän information om att leva och bo på Åland.)

Integration

Kommunen och KST ansvarar för det integrationsfrämjande arbetet vars syfte är att skapa förutsättningar för att nya invånare ska bli delaktiga i lokalsamhället på samma villkor som övriga kommuninvånare. Kommunen svarar till exempel för den kommunala servicen så som barnomsorg, skola, äldreomsorg, kultur- och fritid, bostäder och byggnadsfrågor samt övrig kommunal basservice.

Kommunen kan vid behov ordna tolktjänster i frågor som rör den kommunala verksamheten.

Kommunernas socialtjänst på Åland k.f. (KST) ansvarar för tillhandahållandet av all den socialvård som enligt lag ankommer på kommunerna förutom barn- och äldreomsorg.

KST erbjuder och utför lagstadgad service och tjänster inom socialvården samt tillser att dessa tjänster även lämpar sig för invandrare, deltar i sektorsövergripande samarbete och utvecklar kompetensen i integrationsfrågor för personalen inom KST.

Socialservicen står till invandrades förfogande på samma sätt som för övriga kommuninvånare. Socialservicen stöder, hjälper och ger råd i olika sociala och ekonomiska problemsituationer. Syftet är att främja och upprätthålla välfärd och social trygghet. Socialvården påverkar framför allt befolkningens sociala välfärd samt funktionsförmåga och delaktighet. Målsättningen är att hjälpa och stöda klienterna i ett så tidigt skede som möjligt, för att förebygga och minska ojämlikhet och marginalisering.

Socialservicen inom KST har delats in i fyra delområden; tidigt stöd för barn och familjer, barnskydd, vuxensocialarbete och funktionservice och sysselsättning. Arbetet med främjande av integration pågår inom samtliga verksamhetsområden i KST. Organisatoriskt hör integrationsfrågor till verksamhetsområdet vuxensocialarbete som ansvarar och utför det övergripande arbetet och tillhandahåller socialtjänster för invandrare.

Integrationsarbetet består främst av socialtjänster för kvotflyktingar, asylsökande som beviljats uppehållstillstånd och övriga invandrare i behov av social service. Socialservice som är särskilt avsedda för invandrare omfattar flyktigmottagningsarrangemang, tjänster inom socialarbete och socialhandledning, integration, handledning, rådgivning och information. Personerna kan stödjas i kontakten med olika myndigheter, till exempel FPA, AMS, hälsovården, socialvården, skolor, barnomsorgen, Migrationsverket, rättshjälpsbyrå och övriga myndigheter. Klienterna får information om socialskyddssystemen och stöd med att sköta sina ärenden, samt råd och handledning i frågor som berör livet och boendet på Åland.

KST kan vid behov ordna tolktjänster i frågor som rör KST:s verksamhet.

<https://www.kst.ax/klienter/integration>

Mottagande av kvotflyktingar

Det är kommunen som fattar beslut om att ta emot kvotflyktingar och ingår avtal med Närings-, trafik och miljöcentralen i riket. Kommunen måste ha upprättat ett program över vilka integrationsfrämjande åtgärder som kommunen erbjuder och prioriterar för att kunna ingå avtal med

NTM-centralen. Ett antaget integrationsprogram är också en förutsättning för att kommunen ska få lyfta de statliga stöd som utgår i samband med mottagandet.

I samarbete med kommunen planerar och utför KST mycket av det praktiska arbetet inför ett kvotflyktningmottagande så som att boka tolktjänster, ge information och rådgivning, genomföra olika myndighetsbesök, göra den inledande kartläggningen och den individuella integrationsplanen i samarbete med AMS, bevilja utkomststöd samt ansöka om statliga ersättningar för de kostnader som uppstått inom verksamheten.

Migrationsverket

Ärenden som gäller till exempel ansökningar om uppehållstillstånd, EU-registrering, resedokument, asyl och medborgarskap handläggs av Migrationsverket.

<https://migri.fi/sv/start>

Anvisningar till dig som kommer till Finland från Ukraina

På Migrationsverkets webbsidor finns omfattande anvisningar till dig som är ukrainsk medborgare om hur du ska handla då du kommer till Finland från Ukraina.

<https://migri.fi/sv/anvisningar-ukraina>

Rätten till social- och hälsovård är beroende av din vistelsestatus, dvs. om du är här visumfritt som resenär/turist i 90 dagar, om du har uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd eller är arbetstagare.

En turist har till exempel endast rätt till brådskande och nödvändiga socialvårdstjänster, medan en person som omfattas av tillfälligt skydd har rätt till mottagningstjänster från Migrationsverket och förläggningen. En arbetstagare kan ha möjlighet att bli införsäkrad och kan därefter ha rätt till vissa bosättningsbaserade förmåner från FPA. En arbetstagare har rätt till nödvändiga och brådskande socialvårdstjänster.

KST tillhandahåller brådskande och nödvändig socialvård för personer som inte kan trygga sin försörjning på annat sätt, till exempel genom att använda sina besparingar och penningöverföringsmöjligheter. Det kan till exempel handla om tillfällig nödinkvartering eller betalningsförbindelse för livsmedel eller receptbelagd medicin. KST tillgodoser även behovet av eventuella barnskyddstjänster. Rätten till service utgår från en individuell bedömning.

Uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd

Tillfälligt skydd gör det möjligt att ge ett begränsat antal personer skydd i en snabb process som är enklare än asylprocessen.

På samma sätt som asylsökande har du som har uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd rätt att bo på en flyktningförläggning och använda de tjänster som förläggningen ordnar. Du kan också själv ordna ditt boende om du så önskar, och har då rätt till alla mottagningstjänster förutom inkvartering. Du kan få olika mottagningstjänster via förläggningen.

Migrationsverket står för mottagningstjänsterna, och de består av:

- inkvartering
- mottagnings- och brukspenning
- hälso- och sjukvårdstjänster

- nödvändig socialservice
- tolk- och översättartjänster
- arbets- och studieverksamhet

Du kan få mottagningspenning om du inte har några egna inkomster eller tillgångar, så att din nödvändiga försörjning tryggas. Vid behov får du information, handläggning och rådgivning i olika vardagsärenden via förläggningen. Du som får tillfälligt skydd har rätt att börja arbeta direkt.

Tillfälligt skydd söks hos polisen eller gränsmyndigheten på samma sätt som asyl. Det är nu möjligt att registrera sig hos polismyndigheten på Åland, genom att vända sig till anmälningsmottagningen på Strandgatan 27 ingång C. Anmälningsmottagningen är öppen måndag – fredag 8.00 – 16.15. Torsdagar 8.00 – 17.00. Obs! Kontakta polisen på tel. 527 109 för att boka tid för registrering. Vid registreringen ska du även registreras till en förläggning. Du som registrerar dig på Åland registreras för närvarande på förläggningen i Pansio, Åbo. Har du boende på Åland ska du ändå vara kopplad till en förläggning.

Du har tillgång till mottagningstjänster när

- du ansöker om tillfälligt skydd
- du beviljas uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd.

Du får mottagningstjänster tills

- du lämnar Finland
- du beviljas något annat uppehållstillstånd
- ditt uppehållstillstånd på grund av tillfälligt skydd går ut och du kan tryggt återvända till ditt hemland.

Mer läsning:

Statsrådet fattade beslut om målgruppen för tillfälligt skydd för personer som flytt från Ukraina:

<https://intermin.fi/sv/-/statsradet-fattade-beslut-om-malgruppen-for-tillfalligt-skydd-for-personer-som-flytt-fran-ukraina>

Social- och hälsovårdstjänster för personer från Ukraina:

https://stm.fi/documents/1271139/107190314/Kuntainfo_pohja_2021_arial_SV.pdf/3cd5786c-f758-d5a6-026d-6ce03aabe4a3/Kuntainfo_pohja_2021_arial_SV.pdf?t=1647255938218

Lag om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20110746>

Informationskontoret Kompassen

Kompassen finns till för inflyttade från utomnordiska länder. Här kan du som är ny på Åland få hjälp med vart du ska vända dig i olika frågor gällande exempelvis ansökningar och andra formaliteter.

Medis upprätthåller Kompassen på uppdrag av Ålands landskapsregering. På Kompassen kan man få hjälp med till exempel anhållan om uppehållstillstånd, finskt medborgarskap eller andra ansökningar. Kompassen informerar också om när Migrationsverket (Migri) besöker Åland och hjälper till med att boka tider och göra ansökningar.

Informationskontor för inflyttade / Information office for Immigrants

MEDIS, Styrmansgatan 1, 22100 Mariehamn

Telefon / phone: 531 641

E-post: info@kompassen.ax

Öppet tisdagar, onsdagar och torsdagar kl. 13.00–16.00.

Open Tuesdays, Wednesdays and Thursdays at 1-4 PM.

Välkommen! Welcome!

<https://kompassen.ax/>